

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
НЕСТАБІЛЬНОСТІ»**

КРЕМЕНЧУК

2024

**Міністерство освіти і науки України
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Карагандинський технічний університет
імені Абілкаса Сагінова (Казахстан)
ПУ «Академія «Bolashaq» (Казахстан)
Університет прикладних наук (Литва)
Вища школа європейських і регіональних студій (Чехія)
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Кременчуцький національний університет імені Михайла
Остроградського (Україна)**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ»**

(Посвідчення про реєстрацію УкрІНТЕІ № 481 від 23.11.2023 р.)

02-03 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

КРЕМЕНЧУК

Україна має значний потенціал для збільшення туристичних зборів за рахунок розвитку нових туристичних напрямків, покращення якості туристичних послуг та активної маркетингової діяльності. Ставки туристичного збору в різних регіонах України та країнах ЄС значно відрізняються, що пов'язано з різними факторами, такими як рівень розвитку туризму, популярність туристичних напрямків, тощо.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : станом на 1 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. До бюджету громад за I півріччя 2024 року надійшло понад 107 млн грн туристичного збору. *ДАРТ*. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/do-byudzhetu-gromad-za-i-pivrichchya-2024-roku-nadiyshlo-ponad-107-mln-grn-turistichnogo-zboru>.
3. Ставки місцевих податків та зборів. *Державна податкова служба України*. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatki-ta-zbori/stavki-mistsevih-podatkiv-ta-zboriv/>.
4. Гончарова К. Туристичний збір. *РБК-Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/rus/travel/pidvishchenna-tarifiv-shcho-treba-znati-1704369195.html>.
5. Übernachtungsteuer (City Tax). *Senatsverwaltung für Finanzen*. URL: <https://www.berlin.de/sen/finanzen/steuern/downloads/artikel.57924.php>.

СУЧASNІ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Чайка І.П., к.е.н., доцент,
кафедра менеджменту,
Полтавський університет економіки і торгівлі,
Рижонков С.В.,
магістр 2 курсу спеціальності 073 «Менеджмент»,
освітньої програми «Бінес-адміністрування»,
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Традиційний підхід до питання організації управління ризиками на підприємстві наполягає на необхідності функціонування спеціалізованого відділу, що опікується виключно питаннями управління ризиками і координує діяльність інших підрозділів у цій царині. За цього підходу «функції служби ризик-менеджменту полягають у практичній реалізації обраної стратегії підприємства в певній сфері, а саме: виявлення ризику, реєстрація ризик-інцидентів і їх статистична обробка, керування страховими програмами, реалізація заходів щодо підвищення рівня безпеки підприємства, реалізація програм підвищення кваліфікації персоналу» [1, с. 36].

Згідно іншого підходу на підприємстві формується комбінована структура служби ризик-менеджменту, суть якої полягає у тому, що управління ризиками будеться шляхом співпраці фахівця служби ризик-менеджменту (куратора окремого напряму) з відповідно призначеним працівником (або кількома працівниками) кожного з підрозділів підприємства. За такого підходу робота з ризиками стає справою всіх працівників підприємства, а не лише спеціалізованого відділу.

Вважаємо, що обидва погляди є актуальними, а кожне підприємство збудує ту систему управління ризиками, яка є зручнішою і якнайкраще відповідатиме потребам його функціонування.

Важливим елементом системи управління ризиками на підприємстві є розроблені та впроваджені внутрішні нормативні документи, у яких визначено принципи і стратегію управління ризиками на підприємстві. Це можуть бути [1, с. 39]: декларація з ризик-менеджменту, настанови з ризик-менеджменту, програма управління ризиками.

Наріжним документом підприємства є Програма управління ризиками, що містить конкретний опис виявленіх ризиків та методи реагування на них. Фахівці, як відправний варіант, рекомендують таку структуру програми управління ризиками на підприємстві [1, с.

42]: резюме для вищого керівництва; опис бізнесу компанії; стратегічні і тактичні цілі компанії; виявлені фактори ризику компанії; оцінка ризику: наслідки та ймовірність; карта ризиків; методи впливу на ризики; страхування – як основний метод управління ризиками.

Складання програми управління ризиками потребує послідовного проходження певних етапів. Для цього доцільним є застосування відповідного стандарту. Основним міжнародним стандартом з цих питань є ISO 31000:2018 «Менеджмент ризиків. Принципи й керівні вказівки». Передусім у Стандарті 31000:2018 увагу приділено створенню та захисту цінностей як ключовому компоненту управління ризиками, а також постійному вдосконаленню і залученню зацікавлених сторін. Стандарт містить такі розділи [2]: обмін інформацією та консультування з визначення сфері застосування, контексту і критеріїв; оцінювання ризику; вплив на ризик; моніторинг і перегляд; документування і звітність.

Компоненти процесу управління ризиками, наявність яких передбачає процес управління ризиками, та їх опис подано у табл. 1

Таблиця 1 – Зміст компонентів процесу управління ризиками на підприємстві
[згруповано автором на основі 2]

Компонент	Зміст
Підтримка вищого керівництва	документальна підтримка в узгодженні документів з управління ризиками; виділення ресурсів; призначення відповідальних
Інтеграція	риск-менеджмент - зона відповідальності призначених осіб різних рівнів підприємства; риск-менеджмент - сфера розуміння кожного працівника підприємства; риск-менеджмент - частина організаційної культури підприємства, його бізнес-процесів, стратегії, цілей
Інфраструктура	створена інфраструктура ризик-менеджменту має відповідати внутрішньому і зовнішньому контексту (середовищу) підприємства
Впровадження ризик-менеджменту	розробка плану з урахуванням ресурсів; визначення, хто і як прийматиме управлінські рішення за потреби; перевірка того, що внутрішні домовленості про управління ризиками зрозумілі і їх дотримуються
Оцінювання ефективності	періодичне оцінювання ефективності у досягненні цілей, планів, індикаторів і очікуваної поведінки; періодичне оцінювання інфраструктури ризик-менеджменту на придатність для досягнення цілей підприємства
Поліпшення	відстеження актуальності впровадженого процесу ризик-менеджменту; систематична адаптація процесу ризик-менеджменту під зовнішній і внутрішній контекст діяльності підприємства; призначення відповідальних осіб за впровадження запланованих поліпшень процесу ризик-менеджменту

В цілому процес керування ризиками дозволяє ефективніше використовувати ресурси підприємства, покращує якість виробничих процесів, сприяє удосконаленню системи управління.

Список використаних джерел:

- Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка». 2004. 200 с.
- Роголь Г. Управління ризиками відповідно до стандарту ISO 31000:2018. 2023. URL: <https://qualityexpert.com.ua/articles/657421-upravlinnya-ryzykamy-vidpovidno-do-standartu-iso-310002018>